Ч. 61. Чернівцї, субота дня 16. (28.) марта 1896. Рочник XII.

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Полїтика реальна.

VI.

(Навіть таким Молодочехам остогидла опозиция. — Що то є полїтика і як собі єї Русини представляють? — І опозиция буває злочиньством! Відправа за „рептильку“.)

Прочитайте собі ще раз вчерашну статю з Vaterland-у, розберіть єї добре, застановіть ся докладно, а певно прийдете до того переконаня, що в самій річи опозиция сама собою ще не є жадна заслуга для народу, та що попирати правительство, наколи бодай в головних точках засади єго з нашими згідні, ще не є жадне злочиньство, що противно, злочиньством є вести опозицию без всякої розумної думки і цїли. Нехайже собі опозиціонїсти добре се розважать, яка то розумна думка і яка розумна цїль містить ся в їх опозициї, а ми позволимо собі окрім того звернути ще їх увагу на оден цікавий уступ із вступної статї „Галичанина“ (ч. 51), цікавий іменно тим, що єго містить „Галичанинъ“ — звістний союзник опозиціонїстів і що він відносить ся до Молодочехів — до звістного первовзору нашої опозициї.

„Не меньше важною і щасливою обставиною для ґр. Баденї треба також уважати те, що Молодочехам остогидла їх опозиция, а що кожда народна партия дбає і повинна о то дбати, аби дійти до власти, то і Молодочехи не могли відтягнути ся від — так сказати-б — природного закона і вичікували з нетерпячкою, аби правительство протягнуло до них руку. Не диво, коли і Молодочехи попались також таким легким способом в руки ґр. Баденього. Вони безперечно поводувались притім интересами народу, хоть не виключені і рахунки чисто особистого характеру. *Міркуючи, що ческому народови тяжко прийде ся на довший час перебути опозицию, котра не приносила жадного успіха, їм показалось більше відповідним, шукати modus vivendi з правительством, нїж віддати нарід на поталу омладинистичних і клерикальних аґітаций.* Поки що молодоческий опортунїзм приносить досить богаті плоди...“

З того бодай тілько виходить, що і опортунїзм сам собою не є нїчого такого страшного, як се собі дехто представляє.

— Га, полїтика! — скаже дехто; хто єго збагне, що властиво лїпше; хто годен напевно сказати, чого Русинам саме тепер тримати ся: чи опозициї, чи опортунїзму?

Ось в тім то лежить полїтика! Бо полїтика се не те, що звичайно під тим словом розуміють, се не шахрайство, крутарство і т. п.; полїтика се господарка народна. Звістна річ, що не кождий, хто має поле, плуг і т. д., є вже добрим господарем; так само не кождий, що став послом, є добрим полїтиком. Всякої господарки, а так само і полїтики треба ся вчити; декому і наука мало що або таки нїчого не поможе. Господарка народна се дуже трудна річ; лиш той, що о нїй найменьшого понятя не має, бере ся до неї з легким серцем і рішає в нїй ще з лекшим серцем. Міжтим кождий господар знає, що се не все одно, коли що посїяти, коли і як рілю справити, а коли зібрати; кождий знає, що трафляє ся і посуха і злива, тучі, бурі і гради, і що се в господарстві рільнім грає велику ролю. Бувають і в полїтицї посуха і тучі, бурі і т. д. Так як добрий господар буде якось дбати, аби помимо того із свого господарства вижити, так і добрий полїтик мусить міркувати, як помимо всяких невзгодин народних народови таки на своє вийти. Кождий легкодушний крок може страшно мстити ся. Отже лиш добрий господар народний, т. зн. добрий полїтик, що має широкий сьвітогляд, велике знанє житя народного і державного, що поняв духа часу, що знає докладно всї народні засоби і народні сили, що уміє предвидїти елементарні нещастя і перед ними обезпечити ся, той може з якоюсь правдоподібностю сказати, чи

---

1)

Цїль житя.

(З переписки руского сьвященика з сьвітским чоловіком.)

— — Я не помилив ся, зображаючи собі Ваш душевний стан таким, котрому можна би сьміло, хоч здалека по трошки написати оттаку отверту сповідь серця свого, яку післав я Вам в послїднім листї. Своїми словами Ви доповіли решту: „Чого жадати від житя, Ви собі ще не рішили; проживаєте немов довгу провізорию; все здає ся, що не маєте причини бути вдоволеним зі свого житя і роботи. — Тай ледве чи серед Ваших обставин дійдете до порішеня житевої загадки так, щоби бути спокійним та щасливим....“

А прецїнь наше житє таке коротке, що справдї жаль би було єго пережити на невдоволеню, несупокою... Стілько невдоволеня, несупокою завдає нам окруженє наше — другі люди — треба-ж еще до сего невдоволеня додавати невдоволенє собою?!

Але оно неминуче кождому серцю, що з резиґнациєю годить ся на програму житя, котру так удачно виразив Goethe, пишучи о собі:

So wälz' ich ohne Unterlass
Wie Sankt Diogenes mein Fass,
Bald ist es Ernst, bald ist es Spass,
Bald ist es Lieb', bald ist es Hass,
Bald ist es dies, bald ist es das,
Es ist ein Nichts, und ist ein Was;
So wälz' ich ohne Unterlass
Wie Sankt Diogenes mein Fass.
(Goethes Werke, Stuttgart 1853, II, 245).

Бракує точки опору сему качаню житєм сюди і туди!

Не дивно, що такий Goethe зобразив вдоволенє такого житя дальшими словами:

Da steh' ich nun, ich armer Thor,
Und bin so klug, als wie zuvor!
Und sehe, dass wir nichts wissen können,
Dass will mir schier das Herz verbrennen!
Zwar bin ich gescheidter, als alle die Laffen,
Doctoren, Magister, Schreiber und Pfaffen,
Mich schlagen keine Skrupel noch Zweifel (?),
Fürchte mich weder vor Hölle, noch Teufel,
Dafür ist mir auch alle Freud' entrissen,
Bilde mir nicht ein, was Rechtes zu wissen,
Bilde mir nicht ein, ich könnte was lehren,
Die Menschen zu bessern, und zu belehren,
Auch habe ich weder Gut noch Geld,
Noch Ehre, und Herrlichkeit der Welt,:
Es möchte kein Hund so länger leben.
(Faust. Stuttgart, 1854. XI. 18.)

Причина всего лежить власне в тім, що Ви в короткім замкнули слові: чого жадати від житя? яку єму цїль положити?

Видно дїло, що се питанє є підвалинним для будови цїлого житя людского. Єго не поминув ще анї один фільософ, котрий від початку роду людского до нинї застановляв ся над сьвітом і єго найкрасшим твором: чоловіком. Є се питанє заразом, котре собі завдає кождий, навіть простенький ум, скоро почне оглядати ся в сьвітї. Тай маленьке дитя починає свою самостійну бесїду від сего питаня, в тїснїйших очивидно границях — і з приложенем єго до чого иньшого. Оно, що небудь побачить, що небудь ухватить, біжить до матери, або до кого иньшого, і питає, що сесе? а коли дізнає ся про назву річи, сейчас питає: а на що оно? Що се, на що оно? — два нероздїльні питаня не опускають від тепер дитини і хоч не все в тій самій примітивній формі, але ті самі в своїй істотї товаришать єї на кождім кроцї. Они ширшають, більшають в міру, як розвиває ся і пізнаванє у дитини, молодця, мужа. Що обійме по перший раз змислом, чого вперше діткне ся рука, як далеко засягне око, — так далеко і так широко несе ся рівночасно і се питанє: що сесе, на що оно? А коли чоловік почав уже від окружаючого сьвіта розріжняти себе самого, коли з довгої блуканини по сьвітї змислами, фантазиєю, розумом, поверне до себе самого, і зглянє ся на свою особу. тогди ще з більшою силою виринає цїкаве питанє: що се я, на що я, або то само в формі загальнїйшій: що се чоловік? яка цїль чоловіка?

Видно, що сама природа напирає сьвідомість чоловіка, щоби здав собі з них справу. А вжеж природа не дїлає нїчого надармо: natura nihil operatur frustra! — видно отже, що в єї то справі, в єї інтересї лежить, ставити отсї питаня чоловікови і домагати ся їх розвязки. Можна би думати, що то намаганє чоловіка до осьвідомленя себе про самого себе, про свою цїль, є яко-

опозиция чи опортунїзм в певній хвилї народови більше хісна годні принести.

Застановляти ся над такими питаня-ми: чи опозиция, чи нї, можуть властиво лиш такі полїтики, *що мають в руках і цїлковито розпоряджають силами народними*, і що в данім разї *сподївають ся щось цїлком певного осягнути*, можуть се робити в радї державній Нїмцї-лїберали, Поляки, Чехи. Меньші репрезентациї народні, до котрих і Русинів треба зачислити, лише тодї можуть такі питаня собі ставляти і їх рішати, коли належать до якоїсь більшої ґрупи пр. до клюбу Гогенварта, і все таки коли притім сподївають ся для себе щось певного осягнути. Так пр. Словінцї, Румуни через то, що належать до великого клюбу Гогенварта, нераз опановують парляментарну ситуацию, або бодай тілько за те мають, що через своє становище в радї державній опановують краєву полїтику. Що-ж Русинам робити? Куди дїтись? Де приміститись? — Га! в тім то сук! — Але з того одно ясно видко, що годї так собі нї сїло нї пало кидати анатему на опортунїстів, відсуджувати їх від чести, називати їх зрадниками, а їх полїтику уважати „крайно деморалїзуючою, ба впрост убийчою для свого народу“. Бо що се значить: „Міркуючи, що ческому народови тяжко прийде ся на довший час перебути опозицию, котра не приносила жадного хісна, їм показалось більше відповідним, шукати modus vivendi з правительством, нїж віддати нарід на поталу омладинистичних і клерикальних аґітаций“? А чи наші опозиционїсти знають, чи нагадують ся, що і їм также свого часу між иньшими „показалось більше відповідним, шукати modus vivendi з правительством, нїж віддати нарід руский на поталу московских аґітаций“? А чи тепер се не було-б більше відповідним? А чи своєю опозициєю опозиционїсти не віддають наш нарід на поталу московских аґітаций? А чи се не деморалїзация, не убийство? Міркуйте!

А тепер зваживши се все, скажіть ще в додатку, чи не се є крайний ідіотизм уживати супроти „Буковини“ виразу „рептилька“? Ба, нї, се не ідіотизм, се злоба, се низька клевета, се негідне польованє на глупоту людску, чим послугує ся „Дѣло“ задля недостатку иньших розумних арґументів супроти „Буковини“ для своїх низьких цїлий. Хто знає історию „Буковини“, хто бачив, як кружок буковиньских патріотів не жалував нї працї нї гроша, щоб „Буковину“ зробити тим, чим вона тепер є, хто нагадує ся, як тоті теперішні опозицийні матадори свого часу не хотїли за *цїлковитою обезпекою* навіть до кавциї причинити ся (з „Просьвіти“), лиш тим буковиньским патріотам ще в додатку пусто дурно коштів приспорили, хто знає кілько векслїв треба було в банках за „Буковину“ підписувати і їх платити, хто читав „Буковину“ від єї першого числа до послїдного, той посьвідчить *по правдї*, що „Буковина“ не була і не є нїчиїм наймитом, не була і не є правительственним мамелюком, лиш щиро служить рускій народній справі, далеко щирійше, як ті, що так безвстидно кидають на ню всякі клевети.

Українська лїтопись.

Допись *Буковини**).

Податок на вино.

Мінїстер фінансів д. Вітте пильнує незгірш свого попередника Вишнеградского заводити нові податки. Коли попередник його оподаткував нафту і сїрнички, а мінїстрови Вітте повелось оподаткувати цукор і чай, так чом йому не оподаткувати і виноградного вина? Прелїмінар статутів на сей податок ще торік зложено і під конець року скликали до Петербургу в комісию Кримських і Бессарабських виноградарів. Хоча останні, найпаче-ж між ними професор Голубов, що має добрі виноградники біля Алушти і робом науковим пильнує коло культури винограду і вина, вельми змагали ся проти оподаткованя і доводили, що оподатковане пошкодить інтересам і держави і маси і попсує саме винництво, а проте д. Вітте не звернув уваги на голоси знавцїв і знехтував думку їх, досьвідчену наукою і практикою. Певна річ, що податок на вино не за горами, ще певнїйш, що новий податок, давши в державний скарб, як кажуть 8—10 міл. карб. накоїть великої шкоди материяльної і в Криму і в Бессарабії і на Подїлю і зробить з виноградного винництва те саме, що зробило оподатковане горілки і тютюну, се-б то поверне винництво на користь богатирів жмикрутів, а народній масї додасть злиднїв.

Винництво на Подїлю, в Бессарабії та і в Криму, можна мовити, тільки що починає виходити на культурну стежку і вимагає урядової запомоги, а не спинюваня його податками. В Криму під виноградниками не більш 12 тисячів десятин. Найбільший обшар плянтаций в маєтностях царської родини як Губонїна; всї останні — невеликі, 40—50 десятин; найбільші між останнїми — Мальцова 50 і Токмакова 45 десятин. Масса виноградників — дрібних, $^1/_2$—1 десятина. Татари — не мають спроможности виробляти вино до останку; а ще недоробленим продають його великим винникам. Такими в Криму — Массандри (царської родини), Токмаков, Мальцов, Кузнецов — і декілька иньших. З десятини винограду — тепер Татари беруть 50—75 відер і продають відро по 2 карб. При добрій культурі можна добути двічі більш вина з десятини. На те, щоб довести вино до доброго кінця, треба *уміло* його видержувати в добре приспособлених льохах; у Татар таких льохів (пивниць) нема. Тим то з сего й користують ся великі винники, напр. Губонїн, Токмаков. З свого винограду вони більш не добудуть і половини того, скілько мають в льохах вина, скуповуючи у Татар. Те саме дїєть ся і в Бессарабії і на Подїлю. Таким чином оподатковане вина більш за все пошкодить масї дрібних виноградарів. А їм і без того вельми вже нашкодила і шкодить філоксера; завезена з Франциї і розплоджена (звісно, не умисне) виноградарем ґенералом Раєвським ще р. 1873.

Российский закон в практицї.

Річ відома, що ґалянтерейні крамарі найбільше ся кричать против всякого закона, котрий би їм не дозволяв обдирати покупців, а ще біль

ліпше торгують своїм крамом перед різдвяними сьвятами. Київським ґалянтерийникам (не всїм, а тільки кільком видатнїйшим) перед минулим Різдвом випала страшенно шкодлива пригода. За кілька день до Різдва набігли на Київ урядники Волочиської кордонної сторожи тай заходили ся стільки-ж несподївано, скільки і нагально, нишпорити контрабандного краму. Вони, бачте, дістали анонїмний донос, що Київські ґалянтерийники в своїх крамницях мають силу-силенну заграничного контрабандного краму. Замкнули 5 чи 6 найбільших крамниць; кілька день не давали торговати та все справляли в крамницях ревізию, шукаючи контрабанди. „Контрабандного“ краму кордонна сторожа знайшла на... *чотири сотнї тисячів* карбованцїв... арештовала його і склала десь в полїциї, щоб перегодом, яко конфіскований, пустити на лїцитацию. Тимчасом ґалянтерийники вдали ся з скаргою до мінїстра фінансів на підручну йому волочиську сторожу, доводячи, що вона з нетяму, чи що, арештувала крам, вироблений на фабриках російських і хоче продавати його на лїцитациї, яко контрабанду. Мінїстер Вітте вирядив з Петербургу до Київа двох иньших ревізорів. Останні переглянувши київську „контрабанду“ запевнили ся, що там контрабандного краму дїйстно є на кілька карбованцїв, а *увесь* останнїй есть продукция московських та лодзїнських фабрик. Арештований крам вернули купцям; але хто верне їм величезні страти? Хто і яким чином покриє їм той *сором*, якого вони зазнали прилюдно від учинків волочиського нападу? Цїкаво і варто великої уваги, що кордонна сторожа вчинила свій нагальний напад, як сьвідчать київські часописи, *беззаконно*, не маючи на те права, не спитавши навіть дозволу у мінїстра. Факт вельми характерний: з його добре знати, яку вагу має в Росиї *закон* і о скільки закон *практично* убезпечає особу і приватне добро її. З погляду *закона* наїзд волочиских вартових на Київ і скоєна ними ревізия не що більш як *чисте розбишацтво*. Цїкаво, чи за його буде яка відповідна і достойна його кара?

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 27. марта 1896.

Підвисшене платнї для державних урядників, внесене вчера в радї державній, установляє такі платнї: В XI ранзї: 800, 900 і 1000 зр. (замісць дотеперішних 600, 700 і 800 зр.); — в X. ранзї: 1100, 1200, 1300 зр. (замісць 900, 950 і 1000 зр.); — в IX. ранзї: 1400, 1500 і 1600 зр.)замісць 1100, 1200, 1300 зр.); — в VIII ранзї: 1800, 2000, 2200 зр. (замісць 1400, 1600, 1800 зр.); — в VII. ранцї: 2400, 2700. 3000 зр. (замісць 2000, 2200, 2400 зр.); — в VI. ранзї: 3200, 3600, 4000 зр. (замісць: 2800, 3200 і 3600 зр.). Закон має увійти в житє з днем 1. сїчня 1897 р.

Третє руске товариство у Відни має тепер завязувати ся під іменем „Родина“. Доси були у Відни два товариства Русинів, головно інтелїґентних, „Громада“ і академиків „Січ“. Рускі ремісники прийшли до переконаня, що найлїпше буде, коли зорґанїзують ся в осібне товариство. В тій цїли вибрано комітет, на котрого чолї стоїть п. Бігун; статути подано вже до долїшно-австрийского намісництва. Певна річ, що се нове товариство руске у Відни повстало лише через ріжні тамошні непорозуміня; адже ремісники належали до „Громади“ і могли дальше належати.

Селяньске віче має відбути ся в недїлю дня 29-го с. м. в Ляцкім коло Добромиля.

Безперервну виставу виробів галицкого промислу отворено дня 23-го с. м. у Львові для публики. Задачею тої вистави є: дати середним станам можність, набути дешево добрі вироби краєві. На посьвященю вистави явило ся около 200 осіб, нехибний доказ що відчуто як слїд потребу такої безперервної вистави промислу краєвого.

Др. Петро Стебельский, професор карного права на львівскім унїверситетї вписаний на листу оборонцїв в карних справах.

Вандалїзм. Десь в половинї лютого с. р. відкрито в каміноломах села Локітка, недалеко Товмача, печеру, в котрій були дуже гарні сталяктити і сталяґміти з вапна, невидано великі. Печера та пригадує своєю красою живо чудову печеру Адельсберску в Країнї. Інтелїґенти наші і робітники кинули ся з молотками в руках на сталяктити і потовкли їх цїлковито. Інтелїґенция забрала їх собі для окраси своїх сальонів, а робітники продали їх за безцїн жидам в Товмачи. Висланий ґр. Дідушицким проф. Ломницкий відкупив від жидів ті сталяктити і хоче їх скласти в музею на вічну памятку, як галицкі люди вміють цїнити красу природи. Печера о скілько тепер доступна, глубока на 36 метрів, а коли вдарити молотком в стїну, то чути глухий відгомін; знак тому, що та печера іде ще дальше. Компетентні власти повинні заопікуватись тим відкритєм.

Звертаємо увагу впв. читателїв на оголошене в нинїшнім числї про „Вишивки Клюбу Русинок у Львові“, котрі на Буковинї повинні розійти ся як найбільше. Они прекрасні і дуже надають ся на подарунки для женщин.

Суччі у Відни. Ми оногди доносили, що Суччі, славний з своїх 40-денних постів, мав прилюдно голодувати у Відни. Однак полїция заявила, що не може позволити на таке публичне представлене, бо лїкарі не мають певности, чи він видержить той піст. Так отже зможе Суччі хиба приватно для своєї „втїхи“ морити ся через 30 день голодом. Се був би єго перший піст „любови до науки“.

Цукор знов подорожів! Почавши від дня 25 с. м. цукор подорожів знов, вже третий раз від кількох місяцїв. Кільоґрам буде коштувати в головах 37 кр., на вагу 38 кр., а в кістках і мучний 30 кр. Нове підвисшене цїни насупило в наслїдок того, що цукровничі фабриканти піднесли цїну гуртівної продажи о 50 кр. на 100 кільоґрамах.

Лїцитациї виписані на маєток: Мойсея Шавер у Вижници на дни 13-го мая і 17-го червня с. р.; виклична цїна 180 зр.; Естер Шнайдер в Ростоках на дни 30-го квїтня і 3-го червня; виклична цїна 1335 зр.; — Марка Фочука в Плосцї на дни 8-го мая і 12-го червня; виклична цїна 400 зр.; — Єлени Мироник, Ґеорґія і Симена Гнатчука і Давида Найберґера в Южинцях на день 8-го мая с. р.; виклична цїна 325 зр. 10 кр.

Померли: О. Модест Бущак єромонах сьв. Василия вел. і ігумен монастира в Улашківцях, бувший професор ґімназиї в Бучачи скоропостижно, в 52-ім роцї житя, а 26-ім сьвященьства; — Гнат Мирослав Марковский, професор ґімназиї в Золочеві.

Телеґрами „Буковини“.

З дня 27-го марта 1896 року.

Відень. Урядова Wiener Ztg. оголошує іменоване ґімназияльного професора Вінкентия Фавстманна інспектором народних шкіл черновецкого міского округа на конець сеї періоди (на 4 роки).

Відень. Комісия для реформи виборчої згодила ся по деяких змінах на справоздане референта Ґеца.

Відень. Палата послів затвердила без дебати вибір послів Леонгарда Демеля, Райнера, Страньского, Янди, Виходіля, Дідушицкого, Купельвізера, Вельпонера, Кноля, Тишковского, Шікера, кн. Гогенльогого, кн. Фридриха Шварценберґа, Доберніґа, Фішера, Коблера, Городиского і Піттінґера. Вкінци затверджено також по бурливій дебатї, підчас котрої прийшло до сварнї між лїбералами а антисемітами, також вибір пос. Володимира Демеля. — Принято в другім і третім читаню проєкт закона що-до речинця для рекурсів против рішень полїтичних властий.

Царгород. Вчера пополудни приїхав сюди болгарский князь. На двірци очікували єго маршалок Шакір паша, дві почесні компанії і болгарска кольонїя. Князь поїхав сейчас до палати султана, котрий приняв єго на півгодинній торжественній авдиєнциї.

що звільняє нас від біди, то в тім вираженю можна все иньше добачити, але не цїль. Можна добачити дорогу до звільненя себе з нужди, средство визволяюче, розграничене між бідою а небідою. А вжеж дорога до чогось, средство до чогось, розграничене між чимсь, противорічить істотї цїли.

Крім того до цїли своєї кожда річ намагає ся, єї бажає собі. А від смерти все утїкає, з нею боре ся і лише силою єї улягає. Тому то старають ся люди пояснити самоубійство якимсь збоченєм умисловим, хоробою, шалом, підчас коли після теориї Шопенгавера треба би самоубійство уважати за наймудрійший учинок. Бо-ж помогти собі до осягненя своєї цїли, се річ благородна, розумна. Помогти другому осягнути скорше єго цїль остаточну, то учинок любви ближнього, а помогти комусь дійти скорше до смерти, то... досьпівайте собі самі. Цїлею годинника було би після сеї теориї знищене єго і т. д. Є се справдї одна з найнеудачнїйших теорий, до котрої лиш пессимізм міг добути ся, а про котру справедливо сказав Grimm: Sie ist unter die Zwecklosen gegangen. А проте скілько она має прихильників! І нинїшний запал до буддизму, нїчим не є иньшим, як дальшим кроком сеї теориї.

Штравс, Гартманн і їх школа заперечують всяку цїль для чоловіка. Всего довідає ся людскість з нашої фільозофії, кличуть они, але остаточної цїли у нас не питайте! Замісць цїли — порожна пустка. Бідолахи знають однак, що пустка така не кождому до вподоби. Але знайшли спосіб до людского серця. Перебіглий леґінь, вабить за себе молоде недосьвідчене дївча, обіцюючи єму, що нехай лиш оно піде за ним, а знайде у него великі землї, богаті статки. Коли-ж такими обітницями увів за собою дївча до обіцяної землї, аж тодї пізнає оно нещасне, що замісць скарбів — у него самі пустки. Але повернути їй вже за пізно, бо зводитель відібрав їй по дорозї все, що їй було найдорожше. Так наші фільозофи роблять зі своїми адептами. „Лиш ідїть за нами — кличуть своїх читателїв — при кінци книжки знайдете порозвязувані всї правди“. Аж коли читачам підчас лектури попідривало ся всї жили животні, каже ся їм при кінци нагу, пусту конклюзию: „не питайте нас о якісь цїли остаточні“. А читачам і встидно, що так довго дались за ніс водити, і встидно вертати — бо по дорозї стратили всї давні запаси. Здоровий розум не дасть ся такою пусткою звести. Річ без цїли не має рациї биту. В цїлім сьвітї і одного атому не знайдемо, котрий би своєї цїли був позбавленим, хоч не все та цїль є нам зрозуміла. Вглянувши в чоловіка, видимо, що в нїм нема одного нерву, одного мушкулу, одної кісточки без певної цїли. Чиж би лиш цїлість сама — цїлий чоловік — не мав мати своєї цїли? Така річ і льоґічно і фізично є впрост неможлива.

(Дальше буде.)

Памятайте на Народний Дім в Чернівцях!

ВИШИВКИ
всхідної Галичини

після колекциї зібраної Товариством „Клюб Русинок у Львові“, появились накладом Антона І. Хойнацкого з літоґрафічного заведеня Андрія Андрейчина по цїнї

3 зр. 30 кр.

за **примірник**, складаючий ся з **20 таблиць** в 4° королевского формату в **хорошо** видїланій **теці**.

Видане сих „Вишивок“ перевисшає значно подібного рода видання, що появились в Кіеві, Одессї і Москві, і то не лише під взглядом технїчного викінченя, але також і підвзглядом самого змісту, бо видане се складає ся з точних репродукций численних взорів народних вишивок з повітів Борщів, Городенка, Калуш, Надвірна, Снятин, Товмач і иньших о вірнім наслїдуваню красок, уживаних народом в дотичній окрестности.

З замовленями належить звертатись до Антона І. Хойнацкого, управителя Книгарнї Ставропигийского Інститута у Львові, улиця Руская ч. 3. 1—26

Лїтературне Товариство

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складї:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодїжи, міщан і селян, редаґовану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892, 1894, по **1** зр. **20** кр. за рочник, а всї **7** разом за **7** зр.

З пересилкою почтовою **7** зр. **30** кр.

Добрі Ради.

Часопись ілюстрована для господарства, домівства і забави. Виходить в Рогізнї що місяця. Передплата, платна в Рогізнї, виносить на рік 1 зр. 50 кр. Адреса: „Добрі Ради“ в Рогізнї, почта Садаґура.

В редакциї можна ще дістати давні рочники Добрих Рад.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТЇ і ШКОЛЇ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-руского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в лїтоґрафічнім закладї Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска цїна карти, наклеєної вже на полотнї, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просьвітї“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з аптики Ріхтера в Празї, загально признаний **знаменитий усмирюючий лїк на втиранє:** по цїнї 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всїх аптиках. Просимо жадати сей **загально улюблений лїк** просто під назвою

Ріхтера Liniment з котвицею

і принимати з осторожностию лише фляшки зі знаним знаком охоронним „Котвиця“, бо лише ті правдиві.

Аптика Ріхтера під золотим львом у Празї.

„Днїстер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, припоручене Всч. Духовеньству і всїм вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всїх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зернї і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди лїквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекурацийними подають **„Днїстрови“** можність обезпечувати і виплачувати і **найвисші суми.**

Полїси „Днїстра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечати ся **через „Днїстер“** після **всїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає як найкористнїйші услівя і видає полїси і квіти в рускім язицї.

Товариство взаїмного кредиту „Днїстер“, стоваришенє зареєстроване з обмеженою порукою, принимає від своїх членів і третих лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5** процент. Ґваранция цїлковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тілько властителям реальностий, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє **аґенциї** в місцевостях, де „Днїстер“ не є заступлений, приймають ся.

Виданя „Буковини“.

Перші Зорі, оповіданє Теодота Галїпа, сторін 110, вісїмки, цїна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волї. Оповіданє О. Я. Кониського, сторін 42, 16-ки, цїна 10 кр., з пересилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини“ обі книжки коштують лише 30 кр. разом з пересилкою.

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1895 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди: поспішні			особові			мішані	
до Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	12^24	.	.	6^39	10^34	6^30		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	2^49	.	.	9^20	9^31	5^00		
З Новоселицї, Садаґури	.	.	.	.	.	.	11^45	9^35
до Львова								
З Відня, Кракова	1^22	5^10	8^40	7^00	9^06	9^00		
З Букарешту, Сучави, Чернівців, Станїславова	9^50	.	.	1^32	7^37	6^17		
З Підволочиск	2^25	10^00	.	8^25	5^00	.		
З „ на Підзамче	2^13	9^44	.	8^12	4^33	.		
Зі Стрия	.	.	.	12^05	8^10	1^42		
З Белзця	.	.	.	8^00	4^40	.		
Зі Сколього і Стрия	.	.	.	9^16	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг)	.	.	.	.	.	.		

Відходять	Поїзди: поспішні			особові			мішані	
з Чернівців								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^04	.	.	9^48	9^47	5^13		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^44	.	.	6^54	10^44	6^30		
До Садаґури, Новоселицї	.	.	.	.	.	.	8^30	6^25
зі Львова								
До Кракова і Відня	8^40	2^50	11^00	4^55	10^25	6^45		
„ Підволочиск	.	1^56	5^46	.	9^50	10^20		
„ „ з Підзамча	.	2^10	6^00	.	10^14	10^44		
„ Чернівців, Сучави, Яс, Букарешту	6^15	.	.	10^30	2^40	10^35		
„ Стрия	.	.	.	5^25	9^33	7^38		
„ Белзця	.	.	.	9^15	7^10			
„ Сколього і Стрия	.	.	.	.	.	3^00		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг)	8^40	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA KUL